

A SCHOLARLY LOOK AT THE ORIGIN OF קדושה

Professor Ezra Fleischer in an article entitled: 'קדושת העמידה' provides his theory as to the origin of קדושה. He believes that interest in mysticism was prevalent at the time that שמונה עשרה was put into its final form and that the third ברכה was the place where an expression of mysticism found a home within שמונה עשרה. He supports his theory with the fact that the discovery of early פיוטים include פיוטים for קדושה, קדושתאות, קדושה.

Fleischer joins those scholars including Ismar Elbogen who believe that the original version of the third ברכה of שמונה עשרה included the two פסוקים that are the cornerstone of קדושה:

הברכה שלישית של העמידה הכילה בגופה, בניסוחה הראשון, את פסוקי ההתגלות שהפכו לימים לקדושה. הקדושה כפי שהיא לפנינו בתפילותינו הממוסדות נתפתחה עם הזמן מן הגרעין הקמאי הזה. (206)

Fleischer gives his opinion as to the text of the original ברכה:

אתה קדוש ושמך קדוש ולך יאמרו קדושים קדוש, ככתוב על יד נביאך: וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש ה' צב-אות מלא כל הארץ כבודו. ונאמר: ברוך כבוד ה' ממקומו. ברוך אתה ה' הא-ל הקדוש.

He then describes the role that the פסוקים played:

- דבר מובן מאליו הוא שכל הימים שבם כללה הברכה השלישית בתוכה את פסוקי הקדושה היא נאמרת, יחד עם הפסוקים שבתוכה, גם מפי היחיד, כשם שנאמרה מפי שליח ציבור במעמד הרבים. ומובן גם כן שכוונת ה"קדושה" במעמד הזה לא הייתה אלא תיאורית: הברכה השלישית מוקדשת לתהילת ה' במרומים, ופסוקי ה"קדושה" שהובאו בה כווננו להמחיש תהילה זו על פי המקרא. (211)
- העמידה ייצגה אפוא נאמנה את כוונת המחוקקים, אבל היא לא ייצגה את עולמם הרוחני של ישראל בשלמות אמתית. קרוב לומר שהמתפללים הקדומים מצאו בברכה השלישית של העמידה, וביותר בפסוקי ההתגלות שנכללו בה, פורקן מה למאוויהם, והיתר, עקיף לפחות, לסקרנויותיהם המיסטיות. (214)

The interest in mysticism that became the basis for קדושה are expressed in this מדרש:

אוצר המדרשים (אייזנשטיין) עמוד קז' ד"ה פרק תשיעי: ברוכים לשמים ולארץ יורדי מרכבה, אם תאמרו ותגידו לפני מה אני עושה בתפילת שחרית ובתפילת המנחה וערבית

1. Found on page 202 of the book: מקראה בחקר התפלה that was published by the journal, תרביץ.

בכל יום ובכל שעה ושעה שישראל אומרים לפני קדוש, ולמדו אתם ואמרו להם שאו עיניכם לרקיע כנגד בית תפלתכם בשעה שאתם אומרים לפני קדוש. כי אין לי הנאה בכל בית עולמי שבראתי באותה שעה שענייכם נשואות בעיני ועיני נשואות בעיניכם בשעה שאתם אומרים לפני קדוש. כי הקול היוצא מפיכם באותה שעה טורד ועולה לפני כריח נחוח. והעידו לי להם מה עדות אתם רואים אתי, מה אני עושה לקלסתר פניו של יעקב אביהם שהיא חקוקה לי על כסא כבודי. כי בשעה שאתם אומרים לפני קדוש כורע אני עליה ומחבקה ומנשקה ומגפפה וידי על זרועותי ג' פעמים שאתם אומרים לפני קדוש, כדבר שנאמר קק"ק.

What spurred the practice of repeating קדושה during חזרת הש"ץ? According to Fleischer, the תוספתא we studied last week provides a clue:

תוספתא מסכת ברכות (ליברמן) פרק א הלכה ט-אילו ברכות שפותחין בהן בברוך כל הברכות כלן פותחין בברוך חוץ מברכה הסמוכה לשמע וברכה הסמוכה לברכה אחרת שאין פותחין בהן בברוך. ואין עונין עם המברך; ר' יהודה היה עונה עם המברך ק' ק' וגו' וברוך וגו' כל אילו היה קורא ר' יהודה עם המברך.

Individuals who recognized the importance of the words wanted to recite the words along with the שליח ציבור. That is evidenced by the conduct of ר' יהודה in the תוספתא.

(Editor: reciting מודים דרבנן began for similar reasons.)

The practice became prevalent based on the following מדרש:

במדבר רבה (וילנא) פרשה ד', כ', ד"ה ופקדת אלעזר-שוב מעשה באדם אחד שהיה מתחרט שלא קרא ולא שנה. פעם אחת היה עומד בבית הכנסת כיון שהגיע העובר לפני התיבה לקדושת השם הגביה את קולו ואמר ק' ק' ק' ה' צבאות. אמרו לו מה ראית שהגבהת קולך? אמר להם: לא זכיתי לא למקרא ולא למשנה ועכשיו שניתנה לי רשות לא אנביה את קולי ותשוב נפשי עלי. ולא יצאת אותה השנה ולא שינתה ולא שילשה עד שעלה אותה האיש מבבל לארץ ישראל ועשאוהו שר החיל של קיסר ומינוהו ראש על כל בירניות שבא"י ונתנו לו מקום ובנה עיר וישב שם וקראו לו קילוני לו ולבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות.

According to Fleischer the שלוחי ציבור then began creating innovative ways to introduce and close the קדושה, to connect the lines of קדושה and to involve the congregation. The insertion of connecting lines started to give קדושה an identity of its own. For a time, two forms of קדושה existed side by side; the form recited by the individual who recited the פסוקים while he recited the silent שמונה עשרה and the version that was recited by the שליח ציבור and the congregation during חזרת הש"ץ. Fleischer points to the position of רב הונא that we studied last week: יחיד אומר קדושה as proof of that practice.

TRANSLATION OF SOURCES

... **הברכה שלישית** - In its original wording, the third Bracha of the Amidah contained the verses of revelation that became Kedushah. The Kedushah as it exists today in our standard Siddur blossomed over time from this original seed.

... **דבר מובן מאליו** - It is apparent that during the time that the third Bracha contained the verses of Kedushah, the verses were recited by individuals as well as by the prayer leader in a group of ten or more men. It is also clear that the purpose of Kedushah was to be descriptive: the third Bracha was dedicated to describing how G-d is praised in the heavens. The verses from Kedushah were included to illustrate that praise by means of Biblical verses.

... **העמידה ייצגה אפוא** - The Amidah accurately represented the intention of its authors but it did not adequately represent the spiritual feelings of the Jewish people. It is appropriate to say that the ones who first recited the text of the Amidah found in the third Bracha of the Amidah, more particularly in the verses that were included within it, an outlet for their feelings and permission indirectly to pursue their mystical curiosity.

אוצר המדרשים (אייזנשטיין) עמוד קז' ד"ה פרק תשיעי - Blessed to the heavens and to the earth are you who have entered the heavenly world if you will relate to humanity what I, G-d, do during Tephilat Schacharit, Tephilat Mincha and Tephilat Maariv each day and at each moment when the Jewish people recite Kedusha before me. Learn and then teach those on Earth: raise your eyes towards the heavens from your synagogues at the moment that you recite Kedushah before Me. I do not receive as much pleasure from the world that I have created as I do when you raise your eyes towards My eyes in heaven and I turn My eyes towards your eyes on Earth at the moment that you say Kedushah. The sound that is emitted from your mouths at that moment travels and rises in front of Me as once rose the fragrance of the sacrifices. Be My witnesses for the people on Earth as to the events that you see here; what I do to the image of Yaakov Aveinu's face which is embedded in My Seat of Honor. At the moment that the Jewish people recite Kedushah before Me, I bend over and hug Yaakov's image, kiss it, caress it, My hands upon his hands each of the three times that you say before Me Kadosh, as the verse says: Kadosh, Kadosh, Kadosh.

במדבר רבה (וילנא) פרשה ד' ד"ה כ' ופקדת אלעזר - There is a story told about a man who regretted that he had never learned the Written Law nor the Oral Law. One day, this man found himself standing in a synagogue. When the prayer leader reached the Bracha of Kedushas Hashem, this man raised his voice and recited loudly: Kadosh, Kasdosh, Kadosh

Hashem Tzvaktot. The others present in synagogue asked him: what prompted you to raise your voice to say: Kadosh, Kasdosh, Kadosh? He told them: I never merited the opportunity to study the Written Torah or the Oral Torah. Now that I had an opportunity to recite Kedushah, should I not say it loud and ease my spirit. Not a year later and not a half year later and not a third of a year later this man left Bavel for Israel and he was appointed a military leader for the Emperor of Rome who made him head of the fortified castles in Israel. The Emperor gave this man some land on which the man built a city and in which he lived. He and his children were then called Roman citizens forever and ever.